

SEED & BREAD

FOR THE SOWER

JES.55:10

FOR THE EATER

korte Bijbelse boodschappen van

THE WORD OF TRUTH MINISTRY

Otis Q. Sellers, Bijbelleraar

Vertaling © Stichting Lachai Roï, Lelystad, Nederland

www.lachairoi.org

Nr. 190

Eerstgeborene van iedere schepping

In Kolossenzen 1:15 (St.Vert.) wordt ons gezegd dat Jezus Christus 'de Eerstgeborene aller creaturen' is, een uitspaak die een positieve, zeer belangrijke waarheid openbaart, aangezien dit deel uitmaakt van het getuigenis dat God van Zijn Zoon heeft gegeven. Er wordt een waarheid in geopenbaard die we behoren te kennen en te geloven als we aangemerkt willen worden als mensen die dit getuigenis geloven. We moeten echter weten en begrijpen wat de waarheid is die verkondigd wordt in deze uitspraak, aangezien sommige mensen hier iets lezen wat er niet staat. Zij gebruiken deze tekst om de godheid van Jezus Christus tegen te spreken, hoewel deze tekst die juist duidelijk leert.

Sommige mensen vertellen ons dat de verkondiging 'Eerstgeborene aller creaturen' een openbaring is aangaande de oorsprong van Christus, een onthulling over Zijn positie in de orde van geschapen dingen; dat voordat iets anders tot aanzijn was geroepen, Hij geschapen was en toen de Schepper van alle geschapen wezens is geworden, uiteraard met uitzondering van Hemzelf.

Het verbazingwekkende is nu dat mensen die deze gedachten uiten, doen alsof zij plotseling nieuwe informatie over de oorsprong en de aard van Gods Zoon aan het licht hebben gebracht. Zij negeren het feit dat deze gedachten voor het eerst zijn geuit door iemand die Arius heette, ruim 1700 jaar geleden (ongeveer 300 n.Chr.) en dat zijn leerstellingen zich in de geschiedenis van het christendom steeds opnieuw in verschillende gedaanten hebben geopenbaard. Arius leerde dat, hoewel de Zoon van God in zekere zin als God kan worden beschouwd, Hij geen God is in dezelfde zin als de Vader. Dat baseerde hij voornamelijk

op zijn opvatting dat de Zoon van God niet eeuwig is en dat er daarom een tijd is geweest waarin Hij nog niet bestond. Verscheidene vormen van het Arianisme, waarin Jezus Christus wordt voorgesteld als een soort opperengel, het eerste schepsel dat door God is voortgebracht, Zijn werktuig om de wereld te scheppen, zijn steeds opnieuw opgeleefd.

Aan de Here Jezus wordt dus een zeer verheven en bovenmenselijke waardigheid toegeschreven, maar men heeft van Hem slechts een buitengewoon fantastisch schepsel gemaakt, een geschapen god in plaats van God de Schepper. Men veronderstelt dat dit de waarheid is die in Kolossenzen 1:15 door Paulus naar voren werd gebracht toen hij verklaarde dat Jezus Christus 'de Eerstgeborene aller creaturen' is, zoals de Statenvertaling heeft. Zij interpreteren 'eerstgeborene' alsof het 'eerste in zijn soort' betekent en zeggen dat Hij het eerste schepsel was dat werd geschapen. En hoewel *PROTOKOS* (eerstgeboren) deze betekenis in bepaalde teksten kan hebben (zoals in Matt. 1:25), is een dergelijke uitleg niet in overeenstemming met het onderwerp en de context van Kolossenzen 1:15.

Voor Bijbeluitleg geldt één regel die we boven elke bladzijde van onze Bijbel zouden moeten schrijven: **HOUDT REKENING MET DE CONTEXT**. Als we niet over de context hebben nagedacht, lopen we het risico dat we van geen enkele uitspraak in de Schrift de juiste betekenis leren kennen. Elke Bijbelstudent weet dat veel teksten worden gebruikt om er precies het tegendeel mee te bewijzen van wat God hen heeft willen leren. Een duidelijk voorbeeld van een dergelijke verdraaiing van de Schrift zien we in de manier waarop omgegaan wordt met de woorden van Kolossenzen 1:15. Men oppert, of zinspeelt op, of spreekt een opvatting uit (zoals dat Christus een geschapen wezen is) en vervolgens wordt een tekst of perikoop naar voren geschoven om die te bevestigen, waardoor de opvatting de context is geworden, in plaats van de Schrift waar God dit in heeft gezet.

Een fundamentele regel in de omgang met welke tekst dan ook die aangehaald wordt als getuige, als bewijs, of als bewering, is het stellen van een aantal vragen, zoals: wat is het onderwerp van het gedeelte waaruit het vers is gehaald; heeft dat gedeelte te maken met de bewering die gedaan wordt? Als het onderwerp van de context niet overeenkomt met de gedachte die men naar voren brengt, weten we dat er een gedeelte van de Schrift uit de context is gelicht en gebruikt wordt om er een opvatting mee te onderbouwen die niet gevonden wordt in het Woord van God.

In Kolossenzen 1:15-19 spreekt Paulus over de allesovertreffende uitmuntende eigenschappen en de ongeëvenaarde heerlijkheden van de Here Jezus Christus en dat doet hij door zeven feiten op te noemen

waarin Hij allen overtreft en waarvan één is, dat Hij de 'Eerstgeborene van alle creaturen' is. De uitdrukking 'Eerstgeborene van alle creaturen' kan dus niet simpelweg een uitspraak zijn over de oorsprong of natuur van Jezus Christus. Er zit geen superioriteit in het woord 'eerstgeboren' als het niets anders zou inhouden dan een eerdere geboortedatum, of zoals Arius leerde: 'de eerste van een soort.' Maar als we dit woord opvatten zoals het algemeen gedaan werd in oosterse landen, duidt het op soevereiniteit, heerschappij, uitmuntendheid, waardigheid en als zodanig zou de zinsnede heel goed vertaald kunnen worden met 'de Vorst van elke schepping.'

Als het woord 'eerstgeboren' dus gebruikt is om verhevenheid, superioriteit en soevereiniteit tot uitdrukking te brengen, is het juist dat het deel uitmaakt van een lijst waarin dergelijke dingen worden genoemd. Dat het veel meer betekent dan eenvoudigweg de status van eerstgeborene (het feit dat iemand als eerste uit dezelfde ouders is geboren) is een feit dat stevig kan worden onderbouwd door het gebruik ervan in de Schrift.

We moeten er nauwlettend acht op slaan dat de uitspraak in Kolossenzen 1:15 is dat Jezus Christus de 'Eerstgeborene van elke schepping' is en niet 'de Eerstgeborene van iedereen die geboren is,' of 'de Eerstgeschapene van iedereen die geschapen is.' Als er een van deze dingen gestaan zou hebben, was het waarschijnlijk dat Paulus sprak over het feit dat Christus de eerste in de tijd was ten opzichte van allen die geboren of geschapen zijn. Hij zegt dat Christus 'de EERSTGEBORENE van elke SCHEPPING' is. Dientengevolge moeten we begrijpen wat deze uitspraak ons zegt over Hem. Wordt hier verteld dat Hij GEBOREN is, of wordt er gezegd dat Hij GESCHAPEN is? Mijn antwoord is, dat de Zoon van God, door Wie alle dingen tot aanzijn geroepen zijn, geboren, noch geschapen is. Hij bestond in eeuwigheid met God en als God.

In het eerste hoofdstuk van Kolossenzen vinden we het woord 'eerstgeboren' (*PROTOKOS*) tweemaal. Dat geeft ons een duidelijke aanwijzing voor de meer verheven betekenis. Jezus Christus wordt in 1:15 de 'Eerstgeborene van elke schepping' genoemd en in 1:18 wordt gezegd dat Hij 'de Eerstgeborene uit de doden' is. We zien dus twee verschillende gezelschappen waarvan Christus de Eerstgeborene is. Dat alleen is al voldoende om aan te tonen dat 'Eerstgeborene' een titel is die bij een hoog ambt hoort en in de betekenis liggen ideeën besloten als heerschappij over, verantwoordelijkheid voor, het ordenen en regelen van alle mensen en zaken waarmee Hij te maken heeft binnen Zijn ambt.

God heeft over het volk Israël gezegd: 'Mijn zoon, Mijn eerstgeborene, is Israël' (Ex. 4:22, St.Vert.). Israël werd niet zo genoemd omdat dat het eerste volk is dat ontstaan is, maar vanwege de verheven positie die het volk onder de natiën was beloofd. Let daarop in Deuteronomium 15:6, 'wanneer de HERE, uw God, u zegent, zoals Hij u beloofd heeft, dan zult gij aan vele volken lenen, maar zelf zult gij niet ter leen ontvangen; gij zult over vele volken heersen, maar over u zullen zij niet heersen.'

In Deuteronomium 21:15-17 vinden we een verhelderende passage dat veel licht werpt op de voornaamste betekenis en de afgeleide betekenis van 'eerstgeboren.' 'Wanneer een man twee vrouwen heeft, van wie hij de ene bemint en de andere niet, en zij hebben hem zonen gebaard, zowel de beminde als de niet-beminde, en de eerstgeboren zoon is van de niet-beminde, dan mag hij, wanneer hij zijn bezit aan zijn zonen vermaakt, aan de zoon der beminde niet het eerstgeboorterecht geven ten nadele van de zoon der niet-beminde, de eerstgeborene. Maar de eerstgeborene, de zoon van de niet-beminde, moet hij erkennen door hem een dubbel deel te geven van alles wat het zijne zal blijken te zijn, want deze is de eersteling van zijn kracht: hem behoort het eerstgeboorterecht.'

In dit gedeelte hebben we het onweerlegbaar bewijs dat het woord 'eerstgeboren' een tweevoudige betekenis heeft. Dit gebod verbood een man om het eerstgeboorterecht te geven aan zijn tweede zoon – dat zou een belachelijk gebod zijn als 'eerstgeborene' altijd zou slaan op de volgorde waarin zonen voortgebracht zijn. Geen macht ter wereld kan de geboortevolgorde omkeren, wanneer zij eenmaal geboren zijn. Als het woord echter te maken heeft met bepaalde rechten, privileges en positie, kan een aardse vader van zijn tweede zoon zijn eerstgeborene maken door hem die dingen te schenken. Aangezien dat hier verboden wordt, hebben we het positieve bewijs dat 'eerstgeborene' veel meer betekent dan de geboortevolgorde.

Het hele gedeelte van Kolossenzen 1:13-19 is lange tijd verkeerd begrepen, omdat uitleggers vanaf het allereerste begin geen oog hebben gehad voor de verschillende onderwerpen die hier aan bod komen en hetgeen hier gezegd wordt, hebben toegepast op bijna alles wat in hun gedachten opkwam. Om dat te vermijden, zouden we het primaire onderwerp moeten bepalen en zorgvuldig aandacht moeten geven wanneer secundaire onderwerpen aan de orde gesteld worden door de geïnspireerde schrijver en moeten we alle voornaamwoorden vervangen door de antecedenten.

Het belangrijkste onderwerp van dit gedeelte is bepaald toen Paulus sprak over 'de Zoon zijner liefde' in vers 13. En aangezien de volgende

tekst Deze zonder twijfel identificeert als de Here Jezus, kunnen we onze vrije vertaling op dit punt beginnen.

1:14. In Jezus Christus hebben we de verlossing door Jezus Christus' bloed, namelijk de vergeving van zonden;

1:15. Jezus Christus is het beeld van de onzichtbare God, Jezus Christus is de Eerstgeborene van elke schepping (het onderwerp verandert).

1:16. Want in Jezus Christus werden al deze (*TA PANTA*, zie *Seed & Bread*, nummer 98) scheppingen geschapen, scheppingen die in de hemel zijn en scheppingen die op aarde zijn, zichtbare scheppingen en onzichtbare scheppingen, hetzij deze scheppingen tronen zijn, hetzij heerschappijen, hetzij overheden, hetzij machten, al deze (*PANTA*) scheppingen werden geschapen door Jezus Christus en voor Jezus Christus.

1:17. En Jezus Christus komt vóór alle (*PANTA*) en al deze (*TA PANTA*) scheppingen hebben hun bestaan in Hem (Christus Jezus).

1:18. En Jezus Christus is Hoofd (uitstromende bron) van het bestaan van de eruit-geroepen, Jezus Christus is de Vorst, Jezus Christus is de Eerstgeborene van tussen de doden uit, zodat Hij in elk opzicht boven anderen voortreffelijk zou zijn.

1:19. Want de volledige vervolmaking scheidt er behagen in om in Jezus Christus wonen.

Bereikte Jezus Christus het verheven ambt van Eerstgeborene onder elke schepping omdat Hij als eerste geboren of geschapen is? Nee, want Hij is niet geboren, noch geschapen. Hij werd dit omdat in Hem (dat is binnen Zijn sfeer) al deze scheppingen zijn geschapen. Hij was Degene Die in elk opzicht de meest voortreffelijke moest zijn. Hij was de Zoon die allen moeten eren, zoals zij de Vader eren.

Is er ergens iemand die, met het oog op de waarheid die in de hierboven aangehaalde teksten wordt uitgesproken, mensen zouden willen berispen die zich absoluut afhankelijkheid achten van en volledig vertrouwen op Hem Die onze God en Redder Jezus Christus is (Tit. 2:13)? Zou iemand ons willen waarschuwen tegen het liefhebben van Hem met al de genegenheid van ons wezen? Kunt u niet inzien dat de Bijbel ons in Jezus Christus een wezen voorstelt met zo'n goddelijke volmaaktheid dat als Hij geen God zou zijn, als Hij niet het voorwerp zou zijn van onze grootste loyaliteit, we erop attent gemaakt zouden moeten worden, we een waarschuwing zouden moeten krijgen dat we ons niet te veel van Christus moeten voorstellen?